

Sessió II. Les illes de la Mediterrània i la UE: la vulnerabilitat territorial en el context insular mediterrani

INFORME DE CONCLUSIONS

1. Estructura de l'esdeveniment

Aquesta acció es va dur a terme a la Universitat de les Illes Balears, el dimecres 20 d'octubre de 2021, a la sala d'Actes del rectorat, amb un aforament que permetia la participació del públic

L'acte es dividia en tres parts: Una primera amb intervencions dels ponents exposant la realitat del tema que ens ocupa «l'escassetat de recursos i la fragilitat dels territoris insulars a la Mediterrània europea». Una segona amb un col·loqui centrat en el tema «La vulnerabilitat territorial de la Mediterrània insular europea»; i la tercera interacció i debat amb el públic assistent, presencial i virtual on es varen contestar una sèrie de preguntes destinades a clarificar i concretar determinats punts.

2. Objectius

1. Evidenciar la necessitat d'una aplicació real i efectiva de l'article 174 del TFUE per als territoris insulars tal i com s'ha desenvolupat l'article 349 del TFUE per a les regions ultraperifèriques.
2. Contribuir i fomentar la participació activa de joves (entre 18 i 30 anys) així com aconseguir la seva implicació i conèixer, de primera mà, la seva opinió.
3. Crear un espai de reflexió sobre el fet de ser europeus, sobre les diferències i la multiculturalitat i sobre l'Europa que en un futur es necessitarà.
4. Aprofitar l'oportunitat que representen els fons New Generation per a actuacions estratègiques i impulsar la sostenibilitat.
5. Deixar palesa la situació de doble perifèria (illencs i mediterranis) que pateixen les illes de la conca Mediterrània.
6. Posar de manifest que la conca Mediterrània és un espai molt fràgil, vulnerable i poc cohesionat.

7. Evidenciar que canvi climàtic es patirà molt més en els territoris de la Mediterrània que a d'altres indrets.

3. Conclusions

Com a conclusió general de totes les aportacions fetes durant la jornada destaca principalment la necessitat urgent de desplegar l'article 174 del TFUE per als territoris insulars declinat per conques, tal i com s'ha desenvolupat l'article 349 del TFUE per a les regions ultraperifèriques.

Per altra banda, també s'han esgrimits les següents reflexions:

- S'ha d'implementar la gestió mediambiental del territori que avanci cap a la sostenibilitat. S'ha d'entendre la biodiversitat com una fortalesa i una inversió.
- La Mediterrània és un ecosistema molt fràgil on qualsevol factor que avui en dia tenim com la sobreexplotació de recursos poden tenir conseqüències molt negatives. S'han de traslladar les polítiques de gestió ambiental i de conservació d'una illa a altra.
- Es necessari comptar amb un capital humà format i abordar les estratègies mediambientals amb un enfocament multidisciplinar.
- Es necessària una gestió del coneixement eficient. S'ha de transmetre i difondre entre els diferents territoris insulars amb mancances i debilitats compartides.
- Cal promoure una major interconnexió entre els sectors productius. S'ha de replantejar el model de creixement de les Illes i prioritzar la seva diversificació, amb l'ajuda de Fons Europeus.
- S'ha posat de manifest la necessitat d'una política de veïnatge amb la conca sud de la Mediterrània. La Mediterrània s'ha d'abordar de manera global, no es pot donar l'esquena al sud.
- El canvi climàtic afectarà de manera més impactant a les illes mediterrànies que a d'altres territoris i aquesta situació s'hauria de tenir en compte quan miram cap el futur d'Europa.
- Cal bastir noves mètriques, noves maneres de mesurar l'economia amb indicadors diferents, biofísics que possibilitin una avaluació transversal.
- S'ha de reconèixer la idiosincràsia dels territoris insulars. L'economia circular té un sentit ple a les illes.